

АГНЕСКА СТЕЛЬМАШИК

Хроніки Архео

Секрет
великого магістра

Ілюстрації: Вікторія Пасторнікова

© 2018

Хрѣніки АрХео

УДК 087.5+82-93

С 79

Ідея серії: *Агнешка Собіх та Агнешка Стельмашик*

Текст: *Агнешка Стельмашик*

Ілюстрації: *Яцек Пастернак*

Переклад: *Ірина Шевченко*

Літературне редагування: *Марина Александрович*

Коректура: *Марина Гетманець*

Верстка: *Микола Леонович*

This publication has been supported
by the ©POLAND Translation Program

Усі права застережено. Відтворювати будь-яку частину цього видання у будь-якій формі та в будь-який спосіб, зокрема електронно, без письмової згоди правовласників заборонено.

Перекладено за виданням: Agnieszka Stelmaszyk. Kroniki Archeo. Sekret Wielkiego Mistrza. – Warszawa : Wydawnictwo Zielona Sowa, 2015.

© Copyright for text by Agnieszka Stelmaszyk

© Copyright for illustrations by Jacek Pasternak

This translation of Kroniki Archeo. Sekret Wielkiego Mistrza is published by arrangement with Wydawnictwo Zielona Sowa

The concept of the series: Agnieszka Sobich and Agnieszka Stelmaszyk

Підписано до друку 19.10.2018. Формат 60×90/16.

Папір G-Print Smooth. Умовн. друк. арк. 19,35.

Чорні вівці

Адреса для листування:

а/с 274, м. Чернівці, 58032

Видавництво «Книги – XXI»

тел./факс: +380 (372) 586021, моб. +380 (98) 7150181

booksxxi@gmail.com

books-xxi.com.ua

Свідцтво про державну реєстрацію

ДК № 5259 від 16.12.2016 р.

ISBN 978-617-614-219-5

© Книги – XXI, видання українською мовою, 2018

© Ірина Шевченко, переклад, 2018

Усі права застережено

АГНЕСКА СТЕЛЬМАШИК
ІЛЮСТРАЦІЇ ЯЦЕКА ПАСТЕРНАКА

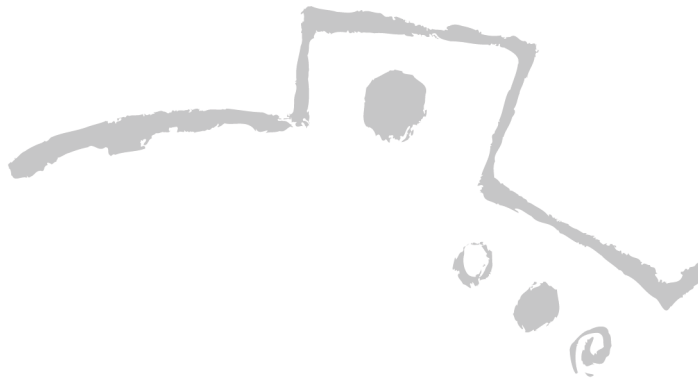
Хроніки Архео

Книга 3

Секрет великого магістра

Переклала з польської Ірина Шевченко

глава I

У пошуках Ельдорадо

Із серця диких амазонських джунглів вийшла біла жінка. Поперед неї йшов Бернардіно, індіанський провідник, який прокладав шлях за допомогою мачете. Жінка була замислена і йшла з опущеною головою, уважно дивлячись собі під ноги. Три носії тягли необхідний багаж та запаси. Вони вірно їй служили, хоча бачили її вперше; вони були здивовані, що біла жінка і до того ж сама подалася в найнедоступніший регіон тропічного лісу. Але вона знала, що робить. Урешті, вона не вперше проходить Амазонською трасою полковника Персі Гаррісона Фосетта, великого вікторіанського мандрівника, який шукав золоте місто Ельдорадо. Детальна копія мапи, яка колись належала Фосетту, була однією з небагатьох речей, що залишилися їй після батька, який вирушив тією самою дорогою, що й полковник, і так, як і він, ніколи не повернувся з амазонських джунглів. Власне, жінка майже не пам'ятала батька.

Ельдорадо

Міфічна країна, щедра на золото. Через багато згадок в індіанських легендах її стали розшукувати. Одними з перших, хто хотів знайти міфічне місто, були іспанські конкістадори. Вважається, що джерелом легенди слугував звичай, коли вождь одного з індіанських племен проводив жертвоприношення, обсипаючись золотим порошком. Можливо, в цих легендах є зерно правди...

Діалект – це регіональна мова, яка відрізняється певними особливостями від загальнонаціональної. Цей термін найчастіше вживають на позначення екзотичних мов.

Індіанське плем'я куїкуро, інша назва калапало,

населяє регіон Мату-Кросу в Бразилії, у гірському басейні річки Шінгу. Останні відкриття доводять, що колись на цих теренах розквітала цивілізація: індіанці зводили досконало організовані поселення й вирощували багато рослин, не знищуючи при цьому тропічний ліс. Вони вміло використовували його багатства. Кінець цій цивілізації принесли бактерії чи віруси, привезені з собою європейцями.

Хвороби призвели до вимирання багатьох амазонських поселень, а спустошені села швидко поглиналися джунглями. Зараз індіанці калапало, як і більшість інших племен, воюють за свою територію. Мешканці Амазонії намагаються привернути увагу світу до знищення й вирубування величезних ділянок екваторіальних лісів. Разом з лісами зникли тисячі видів рослин і дерев, які наступні покоління, можливо, більше ніколи не побачать.

Раптом її вирвав із думок тривожний шурхіт.

За мить із заростей вийшов невеличкий індіанець. Жваво жестикулюючи і видушуючи із себе короткі, уривчасті фрази на діалекті, який мандрівниця, звісно, не могла зрозуміти.

– Про що йдеться? – запитала вона у свого провідника.

– Дружина вождя племені калапало дуже хвора, навіть шаман нічого не може вдіяти, – швидко переклав він.

– О, це сумно, – промовила жінка.

– Вождь хоче, щоб ти вилікувала його дружину, – додав Бернардіно.

– Я? – жінка витріщила очі. – Я не лікар! І власне, звідки він про мене знає? – здивувалася вона.

– Якщо в джунглях з'являється самотня біла жінка, то всі про неї знають. Навіть мавпи про це говорять, – провідник здвигнув плечима.

Жінка недовірливо, але й з острахом підняла голову й обвела поглядом верхівки дерев.

– Ми повинні піти з ним? – вона з неохотою вказала на індіанця.

– Я б не радив йому відмовляти, – провідник похитав головою. – Це плем'я відоме як канібали, – налякав він. – Навіть сьогодні люди тут пропадають без сліду. Напевно, нас уже зараз тримають на мушці.

Жінка затремтіла.

– Не хочу закінчити, як пообідня закуска, – буркнула вона й голосно скомандувала: – То ходімо!

«Що буде, якщо я не вилікую дружини вождя? – думала жінка з дедалі більшим неспокоєм. – А що як батько теж натрапив на індіанців калапало?..»

Вона не закінчила цю страшну думку. Він, напевно, не дав би себе з'їсти. Може, хоча б у поселенні вона натрапить на якусь інформацію про нього. Ймовірно, в їхніх легендах збереглася згадка про полковника Персі Фосетта. Дехто вважає, що він не пропав безвісти, а дістався до золотого міста. Можливо, за це він заплатив велику ціну. Чи батька спіткала така сама доля?

За секунду вагань жінка дійшла висновку, що має багато приводів відвідати поселення індіанців калапало.

Персі Гаррісон Фосетт

народився 1867 року. Відомий англійський відкривач вікторіанської епохи. Він захоплювався Амазонією та її племенами. Конкістадором він не був, лише вченим. Двадцять років свого життя він присвятив дослідженню амазонських джунглів. Озброєний компасом та мачете, з дешевим екіпуванням, він міг тижнями бродити дикими регіонами Амазонії, невідомими білим людям. Він перешкоджав винищенню індіанської культури, намагався пізнати їхню історію, мистецтво та мови. За внесок у створення мап Південної Америки Королівське географічне товариство нагородило його медаллю. Фосетт вважав, що тропічні ліси Амазонії приховують таємницю загиблості цивілізації. Він першим прагнув віднайти Ельдорадо, яке називали «Містом Z». У 1925 році він вирушив у чергову подорож. Плани експедиції та маршрут тримав у великій таємниці, щоб ніхто його не випередив. Він пішов разом із сином Джеком і другом Раймелом. Вони не повернулися. Індіанці калапало, що досі мешкають на землях, які належать до Народного парку Шінгу, останніми бачили мандрівника живим. Потім усі його сліди зникли. Експедиція Фосетта обросла легендами. Багато хто вважав, що йому вдалося знайти зникле «Місто Z». Що там відбулося насправді, знають лише джунглі...

глава II

Знову разом

Реліквія – це, як правило, останки святих чи якісь предмети, яких святі могли торкатися. У Середньовіччі часто продавали фальшиві реліквії.

Релікварій – зазвичай багато оздоблена посудина, яка слугувала для зберігання святих реліквій. Релікваріям надавали різних форм. Вони могли мати форму дароносиці, хреста, скриньки, коробки, труни і навіть руки чи голови.

– Шкода, що справа з релікварієм не зрушила з мертвої точки, – зітхнула Аня.

У кімнаті брата вона переглядала третій том «Хронік Архео».

– Я думала, що з цього вийде ще одна пригода, – Аня знову зітхнула, дивлячись на кілька списаних рядків книжки. Решта сторінок залишилися чистими.

– Я теж думав, що дядько Ришард напав на слід цікавої загадки, – промовив Бартек. – І багато на це вказувало.

Аня закивала головою, погоджуючись із братом.

– Коли ми були в Греції на прощальній вечірці, Каштелян подзвонив тобі. Він розповів про загадковий пергамент, який знайшов під час реставраційних робіт у замку, – нагадала Аня. – Тоді він навіть не був упевнений, з якого той періоду і чи таки автентичний.

Пергамент – матеріал для письма, що виготовлявся зі шкур звірів.

Він був витривалішим, ніж папірус, й уможливував використання чудових оздоблень, мініатюр і навіть дуже деталізованих малюнків. Його назва походить від стародавнього міста Пергамон.

Бартек поринув у меланхолійні спогади. Перед його очима з'явилася Клейто, гарна і мила дівчинка, з якою він познайомився на канікулах. Якби не вона, хтозна, чи він би сидів тут зараз із сестрою. Клейто врятувала йому життя. Минув майже рік, як він її не бачив. Вони переписувалися іноді й розмовляли по Скайпу, але це не те саме, що бачитися.

– Знаєш, – Бартек урешті опанував думки, – я й надалі вважаю, що приїзд тих людей із Тевтонського ордену з Відня не випадковий. Вони питали дядька про пергамент, який він пізніше знайшов у таємній схованці. Звідки вони могли знати, що пергамент саме в замку Каштеляна? – цей факт не давав Бартеку спокою. – І звідки вони знали, що документ описуватиме загублений релікварій Германа фон Зальци?

– Найдивніше те, що коли дядько знайшов пергамент, вони не з'явилися. Якщо ордену це так було потрібно, чому ніхто досі не прибув, щоб його роздивитися? – дивувалася Аня.

Герман фон Зальца

Народився близько 1179 року. Великий магістр Тевтонського ордену в 1209–1239 роках. Видатний політик та дипломат, фактично це він зробив орден могутнім. За його правління орден мав великі статки, здобув широкий політичний вплив, отримав великі земельні володіння, майже досяг становища, рівного тамплієрам та іоаннітам. У 1215 році за досягнення Германа фон Зальци король Угорщини Андрій II перед хрестовим походом віддав Тевтонському ордену землі Борша в Трансільванії. Він вважав, що тевтонці їх охоронятимуть від набігів половців. Але швидко з'ясувалося, що лицарі ордену мають інші плани й хочуть заснувати власну державу, незалежну від королівської влади. Угорці зрозуміли ситуацію й вигнали їх зі своїх земель. Конрад Мазовецький не був таким завбачливим і 1226 року запросив тевтонців до Польщі. Вони отримали у володіння Холмські землі й незабаром землі пруссів. Там вони заснували чудово організовану державу і хитрістю загарбали Гданське Помор'я, позбавивши поляків виходу до моря. Герман фон Зальца помер 20 березня 1239 року в Салерно в Італії.

– До того ж релікварій мав для лицарів ордену велике значення. Він походив зі Святої землі у часи хрестових походів і зберігав цінну реліквію, – додав Бартек.

– Шкода, що не вдалося його знайти! – Аня загорнула «Хроніки».

У той самий момент до кімнати зайшла мати з доброю звісткою:

– Гарднери вже тут!

Аня вмить забула про релікварій і всі невирішені справи, з ним пов'язані. Вже кілька тижнів вона з великою нетерплячістю чекала на приїзд друзів з Англії.

Мері Джейн і близнюки – Джим та Мартін – приїхали спеціально до Ані, на її дев'ятий день народження. Дівчинка вже не могла дочекатися торта і свічок.

Її день народження за два дні, дванадцятого липня, але Гарднери прибули раніше, щоб встигнути відпочити від подорожі.

Хрестові походи

здійснювалися проти турків та мусульман з кінця XI до початку XIV століття. Їхньою метою було здобути та захистити міста, пов'язані з християнською релігією.

Назва «Хрестові походи» походить від червоних хрестів на плащах учасників. Під час походів на Близькому Сході та в Африці постали держави хрестоносців. Тоді утворилися ордени: тамплієрів, іоаннітів та тевтонців.

Коли Аня збігла по сходах до вітальні, то від здивування роззявила рота. Близнюки так вирости, що вона ледь їх упізнала! Вони стали ще більш схожими один на одного, і спершу Аня не змогла їх розрізнити. Мері Джейн також подорослішала. Може, так здавалося через довге волосся, про яке марила Аня. Подруги обійнялися. Посеред веселого гамору тільки Бартек стояв осторонь і, як загіпнотизований, дивився на Мері Джейн.

– Не впізнав мене? – Мері Джейн звернулася до нього зі сміхом.

– Чого б це?! Ясно, що впізнав. Тільки... – зніяковіло запнувся Бартек. – Ну так, ти трохи змінилася. Може, щось із волоссям зробила? – він нахилив голову, щоб краще розгледіти.

Мері Джейн пирснула сміхом.

– Не переймайся, з хлопцями завжди так, – Аня взяла по-другу під руку, і вони відійшли вбік, залишаючи Бартека з виглядом коропа, якого витягли на берег. За хвилину Джим дав йому солідного штурхана під ребра.

– Ого, щось поганенько в тебе з рефлексами, – засміялися малі Гарднери.

– Джиме, це не рахується! Ти заскочив мене зненацька! – виправдовувався Бартек.

– Отож-бо й воно! – друг засміявся. – І я не Джим, а Мартін.

– Неправда, це я Мартін! – підбіг до нього другий із близнюків.

Бартек уважно придивився до їхніх вух. Під новими довгими зачісками їх було погано видно.

– Хлопці, ви мене провокуєте! Ти – Джим, – вказав він урешті на власника вух, чиї кінчики стирчали з-під рудого волосся.

Хлопці розсміялися.

– Треба буде прооперувати тобі вуха, щоб ніхто нас не розпізнавав! – заявив Мартін братові.

– Свої оперуй! – Джим штурхнув його.

– Бартеку, приймеш нас до свого братства? Ми найкращі у фехтуванні! – похвалилися брати.

– Окей, поговоримо про це з дядьком Ришардом, – пообіцяв Бартек.

– Клас! – зраділи близнюки. – А навчиш нас стріляти з лука?

– Звісно ж, навчу. Ви, як на мене, досить сильні, щоб на-
тягнути тятиву.

Пані Беата Островська запросила всіх до столу:

– Сідайте, мої любі, обід уже чекає.

– А де пані Офелія? – запитав сер Едмунд Гарднер.

– Офелія поїхала в гори, деś у Бещади, – пані Островська
задовольнила цікавість британських друзів.

– Сподіваюся, вона повернеться до мого дня народження, –
зі стурбованим обличчям додала Аня.

– Звичайно! – заспокоїв її батько.

– Джиме, не забудь завтра вимити вуха, – пхнув Мартін
брата й захихотів.

Близнюки дуже полюбляли кепкувати з деяких анахронічних педагогічних методів пані Офелії Личко.

– Не знала, що Офелія любить гірські мандрівки на самоті, – здивувалася Мелінда Гарднер, куштуючи в цей час досконалий польський бульйон з галушками. – Ум-м-м, чудовий суп! – похвалила вона.

– Дякую, – Беата Островська всміхнулася й одразу відповіла на запитання щодо пані Офелії: – Навіть ми не знаємо всього про Офелію. Іноді вона зникає десь у горах, й ані звістки про неї кілька тижнів.

– Взагалі, це не дивно, – долучився до розмови Адам Островський. – Після того, що вона зазнає з нашими дітьми, коли ми працюємо десь на розкопках, Офелія потребує трохи відпочинку й самотності.

– О так, наші лобуряки вміють задати перцю з маком, – життерадісно всміхнувся сер Гарднер.

– Якось не можу уявити собі пані Офелію, яка з рюкзаком видирається в гори, – Джим озирнувся, але сказав це тихо, щоб не почули батьки, які вже вели розмову на іншу тему.

– Мабуть, дефілює там на шпильках і весь час нарікає: «Ох, моє волосся! Ох, я забруднила сукню!» – Мартін досконало пародіював пані Офелію.

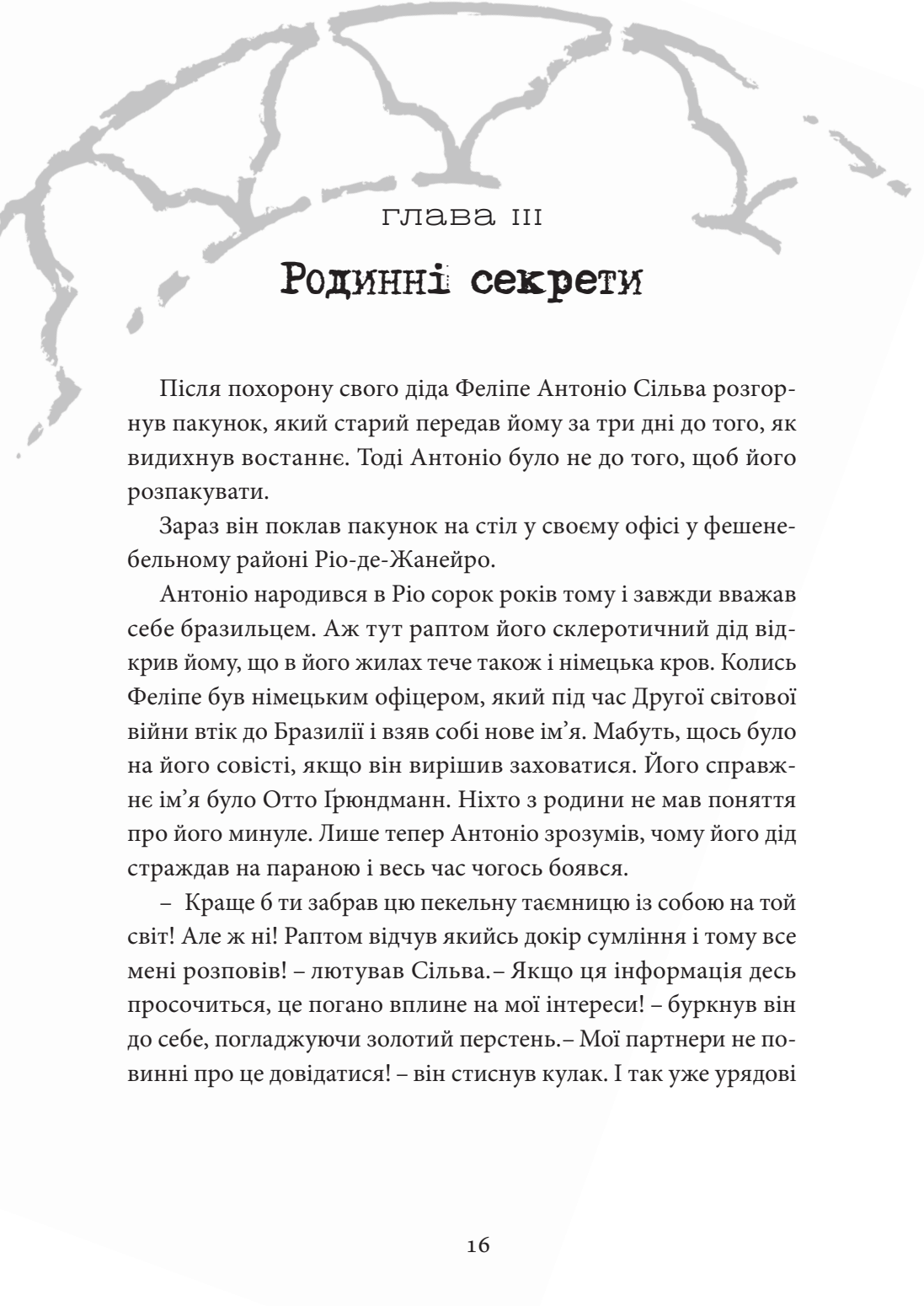
– Годі вам! – наказала Мері Джейн близнюкам.

– Мері Джейн має рацію: пані Офелія, може, іноді й дивна, але багато разів нам допомагала, – Аня також стала на захист гувернантки.

– Як вона повернеться, то запитаємо її, що вона робила в Бещадах і чи не зустріла там ведмеда або вовка, – Бартек подивився на Джима й Мартіна.

– А що з відкриттям вашого дядька? – Мері Джейн зайшла з іншого боку. – Справи зрушилися з місця?

Бартек одразу ожив і почав стишеним голосом розповідати, яка навколо цього закрутилася історія.

глава III

Родинні секрети

Після похорону свого діда Феліпе Антоніо Сільва розгорнув пакунок, який старий передав йому за три дні до того, як видихнув востаннє. Тоді Антоніо було не до того, щоб його розпакувати.

Зараз він поклав пакунок на стіл у своєму офісі у фешенебельному районі Ріо-де-Жанейро.

Антоніо народився в Ріо сорок років тому і завжди вважав себе бразильцем. Аж тут раптом його склеротичний дід відкрив йому, що в його жилах тече також і німецька кров. Колись Феліпе був німецьким офіцером, який під час Другої світової війни втік до Бразилії і взяв собі нове ім'я. Мабуть, щось було на його совісті, якщо він вирішив заховатися. Його справжнє ім'я було Отто Ірјундманн. Ніхто з родини не мав поняття про його минуле. Лише тепер Антоніо зрозумів, чому його дід страждав на параною і весь час чогось боявся.

– Краще б ти забрав цю пекельну таємницю із собою на той світ! Але ж ні! Раптом відчув якийсь докір сумління і тому все мені розповів! – лютував Сільва. – Якщо ця інформація десь просочиться, це погано вплине на мої інтереси! – буркнув він до себе, погладжуючи золотий перстень. – Мої партнери не повинні про це довідатися! – він стиснув кулак. І так уже урядові

служби ліквідували одну з його нелегальних золотих копалень. Ртуть, яку використовують для пошуків золотої руди, безповоротно нищить великі ділянки тропічних лісів і забруднює воду, а заразом шкодить людям і тваринам, що там мешкають, але Антоніо цим зовсім не переймався. Для нього найгіршим у цій справі було падіння доходів аж на сорок відсотків! Уряд ще не напав на його слід, бо ж він керував копальнями через підставних осіб, але ця історія з німецьким дідом могла вилізти йому боком. Він ще не знав, чому дід сховався у Бразилії.

Чоловік розгорнув клаптик паперу, на якому виднівся написаний тремтливою рукою номер телефона. Він мусив присягнути діду, що не розгорне пакунок, а віддасть його людям із Відня.

– Що в цьому пакунку? – запитав він тоді діда.

– Там... – старий дихав важко, намагаючись вдихнути повітря. – Там... документи, які під час війни, за наказом Гітлера, я вкрав з одного місця в Польщі, – промовив він насилу. – Вони повинні повернутися до ордену! – старий вчепився нігтями в долоню онука. – Присягни мені! Присягни, що повернеш їх і не зазіратимеш до пакунка! – благав він розпачливо, відчуваючи, що надійшла його остання година.

– Присягаюся! – промовив Антоніо заради спокою діда. – Присягаюся, що поверну це ордену, – повторив він, хоча не мав поняття, про який орден узагалі йдеться. Він уже не встиг про це запитати, бо дід заплющив очі й... відійшов.

Усе це сталося кілька днів тому. Незважаючи на дане слово, Антоніо розрізав клейку стрічку, яка щільно оперізувала картонну коробку. Слова присяги значили для нього стільки, скільки й сніг, який у Бразилії випадав дуже рідко.

– Що це в дідька таке? – він здивовано витяг старий солдатський казанок, який походив справді з часів Другої світової.

Усередині він знайшов пачку складених старих пергаментів. Хоча їх і надгриз зуб часу, але вони були в доброму стані, й чудові яскраві мініатюри й оздоблення рукописів зачаровували живими барвами. Антонію нічого з того не зрозумів. Але його шосте чуття підказувало, що він тримає в руках дуже цінну річ. І можливо, в ній ішлося про щось ще цінніше. На одному пергаменті надзвичайно ретельно було намальовано предмет, що нагадував відкриту скриньку з вирізьбленими фігурками всередині. Ще один пергамент був мапою з лабіринтом якихось тунелів. Були на ній дивні незрозумілі позначки.

– Відчуваю, що можу на цьому добряче заробити! – на обличчі в Антонію заграла хитра посмішка. Він уже знав, що зробить.

Чоловік розділив документи на дві частини. Одну залишив у картонній коробці, а мапу поклав назад у казанок.

– Треба тільки десь добре його сховати, – він трусив казанок, подумки шукаючи найкраще місце. – Його не повинні знайти, перш ніж я не витягну з них гроші. А це, – він схопив малюнок дивної скриньки, – буде для них мотивацією, – він цинічно посміхнувся, впевнений, що обведе всіх навколо пальця і сам на цьому заробить.

Коли він склав у голові детальний план дій, то взяв залишений дідом клаптик паперу з номером телефона і задзвонив до Відня.

Кінець безкоштовного уривку.
Щоби читати далі, придбайте,
будь ласка, повну версію книги.